

JAN NILSSON

HEMSKHETER

QVILLE, SVENNEBY OCH BOTTNA

NÅGRA UTVALDA BROTT BEGÅNGNA
MELLAN ÅREN
1850 OCH 1900
I QVILLE HÄRAD BOHUSLÄN

Källmaterial

7

BARNAMORD PÅ STORA WREM

BEGÅNGET: 1869-08-10

GÄRNINGSMAN: HUSHÅLLERSKAN MARIA CATHARINA
BERGKVIST I STORA WREM

Utdrag ur domboken från Qville Häradsrätt. Innehåller alla ingående handlingar i aktuella mål.

Själva protokollsanteckningarna i domboken har vit bakgrund.

Till protokollet bilagda handlingar har grå bakgrund.

Originalhandlingarna kan till vissa delar vara svåra att tyda. Dels kan det bero på bläckfläckar, bortrivet papper eller att inbindningen av domboken gjorts så att ena kanten av en handling blivit "osynlig". Renskrift av texterna har gjorts så långt det är möjligt. Där texten ej kunnat tolkats, har ett frågetecken angetts.

Varje protokoll eller handling inleds med ett id-nr, ex. (v278495.b12480.s2469). Detta nr är ett id som används av företaget ARKIV DIGITAL, när de katalogiserar och lägger ut materialet på internet. Du kan själv, med hjälp av detta id, söka fram aktuellt material på internet, men du måste då prenumerera på tjänsten. En sådan prenumeration kan lösas direkt på ARKIV DIGITALS hemsida.

Dessa rättegångar finns även beskrivna i boken "Hemskheter i Qville, Svenneby och Bottna.

Trevlig läsning

Jan Nilsson, författare

7 BARNAMORD PÅ STORA WREM

BEGÅNGET: 1869-08-10
GÄRNINGSMAN: HUSHÅLLERSKAN MARIA CATHARINA
BERGKVIST I STORA WREM

v278250.b3660

1869 den 30 Augusti

No 102

Sedan Länsmannen O Johansson uti skrifvelse den 17 i denna månad hos Domhufvanden anmält, att han dagen förut häktat hushållerskan på Stora Wrem Maria Catharina Bergqvist, såsom misstänkt att hafva begått barnamord, så har ransakning härom blifvit utsatt i dag vid Häradsrätten företagas; och då målet nu påropas, anmäler sig åklagaren, nemälde Länsman, hvarjemte den tilltalade inställes från kronohäktet i Uddevalla genom fänggevaldigern J P Pettersson.

Åklagaren har vid den tilltalades häktning hållit polisförhör om saken och dervid upprättat följande protokoll:

"Protokoll hållet vid etc. bil Polis

Den tilltalade höres först om sina lefnadsomständigheter, hvarom hon lemнар följande uppgifter: Hon föddes den 30 December 1832 i Tunhems socken af Elfsborgs län. Fadren hette Jonas Bergqvist och innehade en lägenhet, kallad Usand, under egendomen Krokebacke i nämnda socken; modren hette Anna Greta Hengtsson. Föräldrarne, hvilka numera begge äro döda, voro i lifstiden uti torftiga omständigheter. Den tillt var vid fadrens död endast 10 år, och då hon fyllt 11 år, lemnade hon hemmet samt fick tjänst såsom barnflicka hos ett torparefolk i hemtrakten. I hemmet fick hon hvarken lära läsa eller skriva, och det sista kan hon icke ens nu. Då hon vid ungefär 15 års ålder kom till venersborg, fick hon der gå i skola och lära läsa, och vistades hon derstädes en längre tid, hvarunder hon tjänade såsom piga på fem olika ställen, längst 3 år på något af ställena. För ungefär 8 år sedan antog hon pigtjänst i Götheborg, hvarefter hon sedermera vistats, intilldess hon i Oktober sistlidet år blef antagen till hushållerska för lärlingarna vid Landtbruksskolan på Stora Wrem. Hon har icke förut varit tilltalade för något brott. Angående det brott, hvarföre hon nu tilltalas och hvilket hon erkänner, lemнар hon följande berättelse. Efter olofligt umgänge med en af lärlingarna vid Landtbruksskolan, vid namn Jansson, har hon blifvit hafvande, och då hon vid sistlidne jul först märkte sitt tillstånd, omtalade hon detsamma för Jansson. Något synnerligen vänligt förhållande emellan henne och honom hade icke egt rum och då hon nu tillsade honom att han fader till det barn, hvarmed hon gick hafvande, gaf han henne endast undvikande svar, gående derpå ut att intet fruntimmer förut skulle hafva tillvit honom något sådant. Då Jansson icke sedermera gjorde min af att tala med den tilltalade om förhållandet, afhöll äfven den tilltalade sig derifrån och hon yppade icke heller sitt tillstånd för någon annan, helst ingen lät henne förstå att hennes hafvandetillstånd var bemärkt. Det var dock mest blygsel som afhöll henne från att yppa något. Den tilltalade hade intill sistlidne midsommar gemensamt rum med en piga vid naman Christina Olsdotter, men vid nämnda tid flyttade denna sistnämnda uti ett annat rum, af orsak att den soffan hvari hon hade sin ligglats var uppfylld af ohyra. På natten emellan den 10 och 11 i denna månad vid pass klockan 12 födde hon tvenne foster det ena starxt efter det andra. Hon hade under dagen lika med öfriga husfolket biträdt vid bakning och kände födslosmärter först på qvällen efter det hon lagt sig. Den tilltalade försäkrar det uppsåtet att undanröja fostren uppstod först efter det hon framfödt dem och sedan hon märkt att hon födt tvillingar. Det var nemligen vid tanken på de svårigheter mot hvilka hon skola kämpa för att kunna uppfostra begge barnen som han fann det vara bäst att undanröja dem. Den tilltalade, som förut födt ett oäkta barn, hade vid nu ifrågavarande födsel svåra plågor. Hon steg upp ur sängen och framfödde barnen bredvid densamma under det hon låg på knä öfver en gammal kjortel. Hon märkte att begge barnen hade lif samt hörde äfven att det ena qvidde. Sedan begge fostren voro framfödda tog hon det ena samt höll handen för detsammans mun och näsa intilldess det syntes vara qväft, hvilket dock inträffade först efter tio minuter. På samma sätt qväfde hon äfven det andra fostret, dock dröjde det icke så länge, innan detta syntes liflost. Efterbörden gick från den tilltalade innan hon dödat det sista fostret. Efter gerningen dignade hon ned af mattighet och blef några minuter nästan medvetslös, men sedan hon snart åter fått krafter steg hon upp, vecklade ihop den kjortel hvarpå hon framfödt fostren och lade byltet i sin säng vid fötterna. Vid pass klockan 6 på morgonen, hvarintill hon hon åter varit liggande, steg hon upp och sedan hon sökt med vatten utplåna fläckar efter blod på golvet, begaf hon sig åter ut för att delta i bakning som förhades äfven den dagen. Hon lät de döda fostren ligga kvar i sängen, låste dörren till rummet och tog ur nyckeln men förvarade demsamma på vanligt ställe. hela den ifrågavarande dagen äfvensom den påföljande eller Torsdagen den 12 i denna månad deltog hon uti sysslorna vid bakningen och då hon klockan ungefär half elva på qvällen dermed slutat, begaf hon sig bort med fostren till en damm i närheten af gården hvarest hon nedsänkte dem. den tilltalades kropp hade väl efter födseln blifvit till utseendet förändrad men för att undvika det detta skulle märkas hade den tilltalade knutit en shjal om lifvet, och förändringen blef häraf dold. emellertid hade föreståndaren för Landtbruksskolan Herr Majoren Nieglicks fru under Onsdagen den 11 hvilken var dagen efter födseln sport den tilltalade angående hennes halsa och hade den tilltalade derpå gifvit ett undvikande svar eller, såsom orden fallit: "äh jo jag mär icke bra just nu, men blir nog bättre." den tilltalade vet icke huru brottet blifvit upptäckt, men då åklagaren den 16 i denna månad anlände till Stora Wrem, blef den tilltalade uppkallad till majoren Nieglick som dervid sporde den tilltalade om hon icke födt barn och uppgaf att lärlingarna hört barnskrik ifrån den tilltalades rum och att det varit detta som gifvit anledning till misstanke emot henne. Vid polisförhöret tillgick i öfrigt så som protokollet deröfver utvisar. Uppå framställde frågor tillägger den tilltalade:

att hon i följd af plågorna under födseln jemrade sig mycket dock utan att såvidt den tilltalade vet pigan Christina Olsdotter som låg uti ett angränsande rum, märkte den tilltalades jemmer:
att hon under sitt hafvandetillstånd icke sökte på något sätt med kläder eller annat dölja detsamma:
att det icke varit på inverkan af den tilltalade som Christina Olsdotter flyttade från henne utan att den tilltalade fortmer uppmanat Olsdotter att istället för soffan taga in en säng, hvori hon kunde ligga.

Härefter föredrages protokoll angående den 20 i denna månad uppå Domhafvandens förordnade förrättad medicolegal besigtning och liköppning å den tilltalades ifrågavarande foster, lydanade med läkarens attester sålunda:

"År 1869 den 20 Augusti etc bil 1

"År 1869 den 20 Augusti etc bil 2

Åklagaren, som icke är försedd med prestbetyg angående den tilltalade, anhåller om uppskof för att få förete sådant, äfvensom för att få afhöra bemälda Christina Olsdotter och än flera vittnen.

Efter enskild öfverläggning afkunnar Häradsrätten följande

Utslag

Målet utställes att åter förekomma vid urtima ting härstädes den 18 nästa September klockan tio förmiddagen, då åklagaren åligger tillstädeskomma och hålla Rätten tillhanda Prestbetyg angående den tilltalade samt antingen medhafva åberopade vittne eller ock förete bevis angående dess inkallande; skolande den tilltalade i afvaktan på den sålunda utsatta nya ransakningen förvaras uti kronohäktet i Uddevalla, dit hon genom Domhafvandens försorg förpassas.

v278250.b3700

Db 102 bil Polis

Protokoll hållet vid

polisförhör å Stora Wrem

den 16 Augusti 1869.

Efter inkommen anmälan derom af hushållerskan Maria Katharina Bergqvist skulle hafva framfödt barn och lagt detsamma å lön företager undertecknad polisförhör för utrönande häraf:

Maria Katharina Bergqvist före kallades och sedan hon till en början förnekat såväl hafvandeskapet som ännu mer att hon lagt något foster å lön, vidgår efter en stunds förhör det hon varit hafvande sedan Juletiden och någon gång känt att fostret varit vid lif men för någon kort tid sedan efter uträttandet af något hårdare arbete känt detsamma såsom någon "klump" falla ned åt underlifvet. Framfödde ett dödfödt foster sistliden Onsdagsnatt hvilket hon icke kunnat betrakta utan svept det först innuti en kjortel till fram på Thursdagen då hon inlindat det uti en handduk och samma dag på aftonen burit det bort till hagen och lagt det bakom en sten. Tillsagd att åtfölja mig till det uppgifna stället begåfvo vi oss dit i sällskap med Veterinärläkare Tidholm och tillkallade drängen Johannes Jacobsson fann likväl inget foster på det stället eller ens något spår som utvisade att ett sådant varit lagdt der.

Bergqvist, ytterligare uppmanad att framtaga fostret, bedyrade ej hon visste hvart det nu finnes då det icke var på den platsen hon utvisade.

Pigan Christina Olsdotter berättar att hon legat i samma rum som Bergqvist tills för någon tid sedan då hon utsett sig annan sofplats om nätterna tyckt sig förmärka det Bergqvist varit i groser och sistliden Thursdag smugit sig in uti Bergqvists rum och märkt ett bylte hvilket hon tagit på och känt att det skolat innehålla ett barn. Hon hade likvist det ej nämnt något för husbond-folket. Tillfrågad om hon kunde uppgifva någon plats hvarest Bergqvist kunde hafva lagdt fostret svara hon att hon ej visste detta men antog att Bergqvist ej på den korta stund hon på Thursdagsafton var ute kunde hafva varit till hagen med detsamma. Då nu Bergqvist icke kunde förmås att framtaga fostret och derigenom styrka sin uppgift att detsamma skulle vara ofullgånget och dödfödt och tvenne ibland landtbrukseleverna vid pass kl 5 sistliden Onsdags morgon hört skrik af spädbarn från Bergqvists rum ansåg jag mig hafva visshet om att Bergqvist föröfvat barnamord och i anledning deraf afförde henne till Cellfängelset i Uddevalla.

Påföljande dag eller den 17 dennes östes en uti trädgården varande brunn hvori funno ett svart skynke innehållande tvenne flickebarn och en tegelsten ditlagd i afsigt att sänka desamma.

O Johansson

Db 102. bil. 1.

År 1869 den 20 Augusti förrättades uppå tillförordnade Domhafvandens i Qville Härad förordnade, Medicolegal besigtning och liköppning å liket af hushållerskan på Stora Wrem, Maria Katarina Bergqvists, nyfödda flickebarn.

Förrättningen verkställdes i Qville reservkyrka i närvaro af Krono Länsman O Johansson och Fjerdingsman Christian Nilsson. Likets identitet intygades af Krono Länsmannen och skrifvaren J Nordström.

Species facti

Enligt vid förrättningen meddelade upplysningar, skola Maria Katarina Begqvist, natten till onsdagen den 11 dennes hafva hemligen framfödt tvenne flickebarn, hvilka sedermera den 17de dennes hittades uti en brunn med vatten, i Stora Wrems trädgård hvarefter de inlades uti en låda af trä, hvilken sändes till Qville der den förseglades och förvarades; fostren befunnos då utan tecken till yttre våld. Lufttemperaturen har under tiden varierat emellan +10 o och +20 o Cels.

Yttre besigtning

Liket är angripet af röta, har temligen godt hull och är välbildadt; det är 18 decimaltum långt; atståndet från hjessan till nafveln är 9 1/2 dec tum; dess vikt är 6 1/2 skålpund; likstelhet förefinnes endast uti knälederna; hufvudet är beklädt med långa mörka hår; venstra hjessbenet är särdeles djupt intryckte; på en midre fläck öfver venstra tunningsbenet är kinden afskiljd; venstra öronfliken är bortsliten; huden är å hufvudet, pannan och öfver ögonen och näsan fläckvis violetta; ögonlocken äro till slutna; conjunction är röd och uppsvälld; hornhinnan är grå, ?; ur munnen flyter en tunn rödbrun stinkande vätska; hud o smörja betäcker halsen, bröstet, öfre delen af armarna och ryggen, armhålorna och ljumskskarna samt benen; öfver bålen är huden för det mesta ljusgrön, fläcktals ljusröd; på högra foten är öfverhuden aflossad på en mindre fläck; nafvelsträngen är omkring 4 tum lång, mörkbrun till färgen; blöt och stadd i stark förruttelse; i följd af förruttnelsen kan ej bestämdt afgöras om densamma är afklippt eller afsliten; tecken till begränsning ? till en börjad afskiljning förefinnes; blygdläpparna äro temligen widt åtskiljda; ur stolgångens öppningen flyter mörkgrönt barnbeck; naglarna äro såväl å fingrar som tår fullt utvecklade; för öfrigt inget tecken till yttre våld.

Inre besigtning**Hufvudet**

Hufvudsvålen är lemligen tjock, vid dess genomskärning utflyter en tunn mörkbrun vätska och är densamma, ? öfver bakhufvudet genomdränkta af en dylik färgad vätska; den vid yttre besigtningen anmärkta intryckningen af venstra hjessbenet är nu försvunnen och befinnes hufvudskålsbenen rörliga, hela och oskadade; stora fontanellen är öppen; hela hjernan utgöres af en wällinglik ljusröd massa.

Bröstet

Lungorna fylla bröstkorget fullständigt; de äro af ljusröd färg; lungorna tillsammans med hjerta såväl som utan detsamma flyta på wattnet; samma är förhållandet med lungorna hvar för sig, hela eller sönderskurna; vid inskärning och pressning befinnas lungorna starkt lufthaltiga; dess kanter äro afrundade; hjertat är af normal storlek; äggrunda hålet är öppet; tymuskörteln är af 2 tums längd och 1 1/2 tums bredd.

Buken

Lefvern är af särdeles storlek mörkbrun och skör; gallblåsan innehåller en obetydlig mängd tunnflytande mörkbrun galla; magsäcken innehålla en knapp matsked tunn slemmig vätska; småtarmarne äro hopfallna tjurröda till färgen och innehåller en ljusröd grumlig vätska; groftarmarne äro fyllda af ett mörkgrönt wällingtjockt barnbeck. Njurarna äro af naturlig storlek mörkröda och sköra. I öfrigt inte att anmärka.

Sålunda befunnet, sanningsenligt dikteradt, uppläst och justeradt intygar

C A Göhle

Att alla caviteter blifvit öppnade och protokollerat under tiden af obducenten dikteradt betygar.

Johansson

Likheten med originalet intygar på aflagd embetsed

C A Göhle

Attest

Besigtningen och liköppningen utvisa:

att barnet varit fullgånget;

att det varit framfödt med lif;

och att det varit starkt angripet af röta, i följd hvaraf det är omöjligt att närmare bestämma dödsorsaken, hvilket jag härmed, ej allenast på aflagd embetsed intygar utan och på denna min edeliga förpligtelse "så snat mig Gud hjelpe till lif och själ" bekräftar.

Grebbestad den 25 Augusti 1869

C A Göhle

Provincialläkare

Db. 102. bil. 2.

År 1869 den 20 Augusti förrättades uppå tillförordnade Domhafvandens i Qville Härad förordnade, Medicolegal besigtning och liköppning å liket af hushållerskan på Stora Wrem, Maria Katarina Bergqvists, nyfödda flickebarn.

Förrättningen verkställdes i Qville reservkyrka i närvaro af Krono Länsman O Johansson och Fjerdingsman Christian Nilsson. Likets identitet intygades af Krono Länsmannen och skrifvaren J Nordström.

Species facti

Enligt vid förrättningen meddelade upplysningar, skola Maria Katarina Begqvist, natten till onsdagen den 11 dennes hafva hemligen framfödt tvenne flickebarn, hvilka sedermera den 17de dennes hittades uti en brunn med vatten, i Stora Wrems trädgård hvarefter de inlades uti en låda af trä, hvilken sändes till Qville der den förseglades och förvarades; fostren befunnos då utan tecken till yttre våld. Lufttemperaturen har under tiden varierat emellan +10 o och +20 o Cels.

Yttre besigtning

Liket af röta starkt angripet, är magert och väger knappt 6 skålpund; det är 17 dec tum långt; från hjessan till nafveln är 8 1/4 dec tum; likstelhet förefinnes endast i knälederna; hufvudet är betäckt utaf temligen långt, mörkt hår; huden är öfver hufvudet och ansigtet, halsen, bålen samt högra benet för det mesta mörkgrön med ljusröda fläckar; då man trycker på hufvudet öfver hjess- och tinningsbenen knastrar det under fingret; öronen äro temligen utstående från hufvudet; ögonlocken befunnos tillslutna; venstra ögats conjunction är blekhvit och hornhinnan matt; högra ögat företer samma beskaffenhet; näsan är väl utvecklad; munnen är öppen och ur densamma framflyter en tunn mörkbrun starkt luktande vätska; en hvit hudsmörja betäcker största delen utaf bakhufvudet, halsen, armarna, rygg, buk, armhålor och ljumskar; fostret är förenadt med efterbörden; nafvelsträngen är starkt angripen af röta, med tydlig begränsning me ej afskiljning från nafvelstumpen; blygdläpparna äro tätt slutna; i sjelfva stolgången sitter en temligen fast propp af mörkgrönt barnbeck. Naglarna på såväl fingrar som tår äro fullt utbildade. För öfrigt inget tecken till yttre våld.

Inre besigtning

Hufvudet

Hufvudsvålen temligen tjock; är genomdränkt af en mörkbrun tunn vätska; hufvudskålsbenen äro rörliga, hela och oskadade; främre och bakre fontanellerna äro öppna; hjernan utgöres af en tunn, vällinglik, grå massa.

Bröstet

Lungorna fylla bröstkorgen fullständigt. Lungorna äro ljusröda till färgen och starkt lufthaltiga; de flyta på vatten dels med dels utan hjertat och dels hela dels sönderskurna; kanterna äro afrundade; hjertat är af normal storlek; äggrunda hålet är öppet. Thymuskörteln är omkring 2 tum lång och 1 1/2 tums bredd.

Buken

Lefvern är temligen stor, blodrik, mörkbrun till färgen samt skör. Gallblåsan innehåller några droppar af en mörkbrun, tunnflytande galla. Mjelten är särdeles blodrik och skör. Njurarna äro mörkbruna till färgen och sköra. Magsäcken innehåller några theskedar utaf en tumm rödbrun, slemmig vätska. Tunntarmarne äro hopfallna, ljusröda och innehåller en vällingtjock ljusröd massa. Groftarmarne innehåller mörkgrönt, halfflytande barnbeck. I öfrigt intet att anmärka.

Sålunda befunnet, sanningsenligt dikteradt, uppläst och postumt intygar

C A Göhle

Att alla caviteter blifvit öppnade och protokollet under tiden af obducenten dikteradt, betygar

Johansson

Likheten med originalet intygar på aflagd embetsed

C A Göhle

Attest

Besigtningen och liköppningen utvisa:

att barnet varit fullgånget;

att det varit framfödt med lif, och att det varit starkt angripet af röta, iföljd hvaraf det är omöjligt att närmare bestämma dödsorsaken, hvilket jag härmed ej allenast på aflagd embetsed intygar utan också med denna min edeliga förpligtelse "så sant mig Gud hjelpe till lif och själ" bekräftar

Grebbe stad den 25 Augusti 1869

C A Göhle

Provincialläkare

Protokoll hållet vid urtima Ting i Qville härad på Rabbalshede tingställe den 18 September 1869

Domhafvande: undertecknad vice Häradshöfding och t f Domare i orten

Nämndemän: Per Johan Johansson i Ödsmål,
Lars Johansson i Bottna,
Johan Andreasson i Nordby,
Hans Hansson i Qvillekärr,
Olle Hansson i Hjelp Edsten,
Alexander Axelsson i Klef och
Andreas Jonasson i Sjöröd.

Jemlikt Qville Häradsrätts beslut den 31 sistliden Augusti, antecknad under No 102 i Db för årets ST i häradet, företages åter ransakning med häktade och för barnamord tilltalade Maria Catharina Bergqvist från Stora Wrem, och i närvaro af åkl, Läns-
mannen O Johansson, inståles den tilltalade genom fänggevaldigern J P Pettersson.

Protokollet öfver förra ransakningen uppläses och lemnas utan anmärkning; och till fullständigande af de vid förra ransaknin-
gen vunna upplysningar meddelar den tillt på framställda frågor:

att hennes boningsrum var beläget öfver det i bottenvåningen befintliga köket, till hvilket från den tillt rum ledde en serskild
trappgång;

att den tillt's uppgift vid sista ransakningen derom, att hon på morgonen efter brottets begående vid aflägsnadnet från sitt rum
hängt nyckeln till detsamma dörr på en i dörrposten inslagen spik, hvilket var det vanliga förvaringsstället, varit oriktig, enär
den tillt första dagen efter brottet tagit nyckeln med sig ner i köket och lagt densamma bakom den der befintliga spiseln och att
hon dagen derpå förwaradt densamma uti en fönsterfördjupning i bottenvåningen;

och att pigan Christina Olsdotter den natt, då den tillt födde de dödade fostren, låg uti ett intill den tillt's gränsande rum med
särskild ingång.

Åkl inlemnar angående den tillt ett så lydanade prestbetyg:

"Att tilltalade Maria Catharina Bergqvist, född 30/12 1833 i Tunhems församling, eger hjälplig kristendomskunskap, är berät-
tigad att begagna H H nattvard, icke gift, åtnjuter medborgerligt förtroende och är medlem af Gustafvi domkyrkoförsamling
sedan 3/11 1862 warder härmed på begäran intygadt,

Götheborgs Dokyrko-Pastorsexpedition

den 8 September 1869

Joh's Berglund

Domk adj"

Den tillt, som wid sista ransakningen uppgaf sig var född år 1832, vet intet annat än att sagda uppgift är riktig, helst sistnämnda
årtal skola hafva uppgifvits såsom hennes födelseår på hennes konfirmationsbetyg.

Åkl framställer härefter följande inkallade vittnen, nemligen pigan Christin Olsdotter samt rättarlärlingen Alfred Conrad Thor-
ström och Fredrik Wilhelm Ingman, alla från Stora Wrem; och som fäf icke hindrar, få vittnena aflägga sanningsed, på erinran
om hvars vigt de höras hvar för sig i följande ordning:

1. Christin Olsdotter: orsaken dertill att vt flyttade från den tillt rum i ett annat var ingen annan än den omständighet, att vts
i förstnämnda rum begagnade säng var besvärad med ohyra. Vt kan icke säga, att den tillt ville, det vt skulle flytta ifrån henne,
men en gång yttrade den tillt missnöje deröfver att vt störde henne genom att komma sent om qvällarna till sängs. Det hände
nemligen någon gång att vt dröjde kvar nere i köket under samspråk med rättarlärlingarne. Vt har alltsedan sistl höst hört
bland gårdsfolket yttras den misstanken, att den tillt var hafvande, och vt tyckte det äfven sjelft, men vågade icke inlåta sig på
något spörsmål derom med den tillt, emedan vt fruktade, att hon deraf skulle uppretas. Emedan nyckeln till den tillt's rum icke
fanns på sitt vanliga ställe, hade såväl hos vt och rättarlärlingarne uppstått en obestämd misstanke, och då under Thorsdagen
den 12 sistlidne Augusti en af lärlingarne skulle taga sin rock, hvilken han lagt uti den af der af den tillt härofvän omförmälda
fönsterfördjupningen, hade nyckeln, som var instucken under derstädes till torkning upplagd kummin, dragits ned på golfvet.
Vt emottog nyckeln af den nämnde lärlingen och begaf sig genast upp å den tillt rum. Här märkte vt genast märken efter blod-
fläckar på golfvet och ett bylte liggande i den tillt säng, menvt blef häröfver så förskräckt, att vt icke undersökte byltet, utan
genast aflägsnade sig. Vt gjorde likväl af nyfikenhet ytterligare samma dag ett besök i den tillt rum, men förmådde icke heller
då öfvervinna sin motvilja för att undersöka byltet. Angående förhållandet emellan den tillt och den uppgifna fadren tillde
dödade fostren yttrar vt, att detsamma ibland var vänligt och ibland motsatsen. Sistlidne höst delade Jansson säng med den tillt
åtminstone fyra nätter. Sist, såvidt för vt är veterligt, låg han tillsammans med den tillten gång i april månad.

Uppläst och vidkändt.

2. Alfred Edvard Wallin, 3. Carl Anton Norrlander, 4. Johan Conrad Torström, och 5. Fredrik Vilhelm Ingman berätta
sammanstämmande: att åtminstone under första bekantskapen efter det den tillt kommit till Wrem ett förtroligt förhållande
syntes uppstå och råda emellan den tillt och Jansson;

att vittnena länge hörde den misstanke yttras, att den tillt voro i hafvande tillstånd, men att vittnena icke härom sporde den tillt
och icke hörde någon annan göra;

och att under det vittnena jemte deras kamrater kl mellan 5 o 6 på morgonen den 10 sistl Augusti bevistade en undervisning å

lektionssalen, hvilken finnes å samma våning med den tillt rum, hörde vittnena derifrån eller ifrån köket ett ljud, som liknade skrik af ett spädt barn, men att sedan vittnena deröfver gjort några reflektioner, saken glömdes, anseende vittnena icke omöjligt att de misstoga sig.

Uppläst och vidkändt.

Vt Christin Olsdotter yttar, att då hon med anledning af lärlingarnes berättelse om det förmenta barnskriket, sporde den tillt härom, svarade hon: "jo, nu är han kommen". Vt tror icke att den tillt då ännu födt, enär ingen förändring i hennes utseende märktes, Dessutom skall enligt vts öfvertygelse ifrågavarande händelse hafva passerat i veckan före den, då den tillt, enligt sin egen uppgift, framfödt sina foster.

Vittnena fordra ersättning för sin inställelse under uppgift att hafva en mil till tingsstaden.

Den tillt säger sig icke hafva någon vidare bekännelse att göra och uppgifver på fråga, att då hon tyckte tiden närma sig att hon skulle föda, hade hon inom sig besltat resa till Götheborg och der låta förlösa sig; och hade hon i sådan afsigt begärt penningar af sin husbonde; men i följd af hans bortavaro och mellankommande brygg och bak, kunde den tillt icke få utföra nämnda beslut.

Åkl öfverlemnar härefter målet till pröfning; och efter enskild öfverläggning meddelar HRn detta

Utslag

Genom egen frivillig, inför HRn aflagd bekännelse, bekräftad af i målet förekomne omständigheter, är den tillt lagligen förvunnen att, sedan hon af oloflig beblandelse blifvit hafvande och på natten emellan den 10 och 11 sistlidne Augusti i enslighet framfödt två fullgångna foster, som vid födseln visat tecken till lif, hafva till fullbordan att uppsåt, som vid fostrens framfödande hos henne först vaknat, genast efter födseln afdagatagit desamma medelst qväfning; iföljd hvaraf HRn, med stöd af 22§ 14 Kap strafflagen, dömer henne Maria Catharina Bergqvist för barnamord att hållas till straffarbete i 6 år; hvarjemte den tillt förpligtigas för inställelsen ersätta de i målet hörde vittnen, som alla hafva sitt hemvist 1 mil från tingsstaden, med 2 rdr 22 öre till dem hvardera äfvensom att gälda kostnaderna för den medicolegala besigtningen af de dödade fostren; skolande såväl vittnesersättningarna som obduktionskostaderna, om den tillt sakar tillgång, betalas af allmänna medel.

(Besvärshänvisning)

Som ofvan

På Härads Rättens vägnar

Wennberg